

Konferencja integrująca terapię manualną z medycyną klasyczną

Konferencja, zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Terapii Manualnej w Modelu Holistycznym i Zakład Higieny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, odbywała się 11 i 12 marca 2011 r. w Sierosławiu koło Poznania. Patronowali jej minister zdrowia Ewa Kopacz i rektor UMP prof. Jacek Wysocki. Celem tych spotkań jest integracja już nie tylko ortopedii, neurologii, neurochirurgii, rehabilitacji, psychiatrii, ale także otorynolaryngologii i stomatologii oraz innych specjalności medycznych ze środowiskami terapii manualnej, w których działa wielu lekarzy. Głównymi organizatorami przedsięwzięcia byli dr n. wf. Andrzej Rakowski (PTTMMH) i dr n. biol. Aneta Klimberg (Zakład Higieny UMP).

Celem wszystkich takich konferencji jest pokazywanie ogólnoustrojowej, a nawet ogólnosobowościowej roli zaburzeń czynności narządu ruchu. Te zaburzenia występują w wielu chorobach, mimo że w obiektywnych badaniach medycznych nie stwierdza się ich źródeł organicznych. Jest to więc problem społeczny o bardzo dużym zasięgu – na ogół nie do końca w medycynie doceniany. W związku z tym temat wiodący ostatniej konferencji brzmiał: „Zaburzenia czynności systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego i jego interakcje z narządem ruchu”.

Pierwszy dzień przeznaczony był na wystąpienia podczas sesji naukowych. Znamienne były tematy poszczególnych sesji:

1. Dysfunkcje systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego i ich wpływ na emisję głosu oraz mowę

Andrzej Obrębowski: Dysfunkcja ustno-twarzowa w praktyce foniatrycznej; **Hubert Szulc, Agnieszka Minta-Szulc:** Zaburzenia systemu twarzowo-ustnogiardłowego u pacjentów po udarze mózgu; **Ewa Niebudek-Bogusz:**

Terapię manualną zajmuje się coraz więcej lekarzy, dążąc przy tym do zaakceptowania tego sposobu leczenia przez klasyczną medycynę. Aby obie strony mogły coraz lepiej poznać swoje stanowiska, organizowane są wspólne konferencje naukowe, w tym ostatnio III Ogólnopolska Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Terapii Manualnej w Modelu Holistycznym (PTTMMH).

Terapia manualna w zawodowych chorobach głosu – współpraca foniatry z fizjoterapeutą; **Sławomir Marszałek, Joanna Malińska, Ewelina Woźnicka, Ewa Niebudek-Bogusz:** Zastosowanie terapii osteopatycznej u pacjentów z dysfonią zawodową; **Aleksandra Sozańska-Kut, Janina Słobodzian, Anna Słobodzian:** Interdyscyplinarne ujęcie zaburzeń systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego w kontekście narządu mowy na podstawie doświadczeń zespołu złożonego z foniatry, terapeuty mowy i terapeuty manualnego.

2. Terapia zaburzeń czynności systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego jako konieczne uzupełnienie pracy stomatologa, ortodonta, protetyka oraz chirurga szczękowego i twarzowego

Jadwiga Babiak, Małgorzata Babiak, Joanna Jaskuła: Częstość występowania zaburzeń czynnościowych układu ruchowego narządu żucia – przegląd piśmiennictwa; **Błażej Szczerbaniwicz:** Stabilizacja ortopedyczna w układzie ruchowym narządu żucia, jako główny filar współpracy pomiędzy fizjoterapeutą a le-

karzem stomatologiem; **Aleksandra Kulczyk, Juliusz Huber, Joanna Lipiec, Anna Sójka, Marcin Wytrzążek, Aleksandra Zagłoba-Kaszuba, Wanda Stryła**: Diagnostyka neurofizjologiczna następstw dysfunkcji w stawie skroniowo-żuchwowym; **Joanna Lipiec, Juliusz Huber, Wanda Stryła, Aleksandra Kulczyk, Anna Sójka, Marcin Wytrzążek, Aleksandra Zagłoba-Kaszuba**: Terapia w przypadkach chorych z następstwami dysfunkcji w stawie skroniowo-żuchwowym; **Barbara Czerwińska-Niezabitowska, Anna Przybylska**: Rola lekarza stomatologa w interdyscyplinarnym leczeniu zaburzeń systemu żuchwowo-gnykowego; **Janina Słobdzian, Małgorzata Jancelewicz-Minzel**: Wykorzystanie łączonych metod postępowania terapeuty manualnego i stomatologa w leczeniu pacjenta z dysfunkcją systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego – studium przypadku.

3. Związki czynnościowe systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego z narządem ruchu oraz sferami osobowości

Zbigniew Śliwiński: Inkongruencja stawu skroniowo-żuchwowego a dolegliwości dolnego odcinka kręgosłupa; **Jarosław Ciechomski**: Dysfunkcja stawu skroniowo-żuchwowego w ujęciu łańcuchów mięśniowo-stawowych w koncepcji GDS; **Władysław Batkiewicz**: Mikrokinazyterapia w leczeniu dysfunkcji systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego; **Wojciech Garwoliński**: Wpływ półzamkniętego systemu kranio-sakralnego na stan funkcjonalny kompleksu czaszkowo-żuchwowo-gnykowego; **Roman Kozłowski**: Zasady

bezpieczeństwa w terapii dolegliwości narządu ruchu o podłożu psychogennej prowadzonej metodą terapii manualnej holistycznej; **Roman Kozłowski**: Pierwotny zespół pieczenia jamy ustnej, jako kombinacja psychogenności oraz zaburzeń czynności narządu ruchu – opis przypadku; **Andrzej Rakowski, Bogumiła Dampc**: Reakcje tkanek systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego na różne formy przemocy oraz ich interakcje z narządem ruchu.

W poszczególnych sesjach występowali specjaliści z foniatrii, stomatologii, ortodontji, protetyki, rehabilitacji, neurologii oraz specjaliści różnych dziedzin leczenia dysfunkcji narządu ruchu. Wszyscy zgodnie podkreślali rolę współpracy specjalistów dla dobra pacjenta. Podsumowaniem wystąpień była sesja okrągłego stołu, której temat przewodni brzmiał: „Dysfunkcje systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego pochodzenia organicznego oraz czynnościowego. Czy wskazane jest wspólne postępowanie lecznicze w obu źródłach chorób i dolegliwości?”.

Drugi dzień poświęcony był praktyce. Odbyło się dziewięć warsztatów. Prowadzili je, podobnie jak poprzed-

niego dnia, specjaliści w foniatrii, stomatologii, ortodontji, protetyki oraz zaburzeń czynności narządu ruchu. Charakter warsztatów najlepiej odzwierciedlą ich tematy:

1. **Sławomir Marszałek, Joanna Malińska, Ewelina Woźnicka, Ewa Niebudek-Bogusz**: Badanie osteopatyczne w diagnostyce zaburzeń narządu głosu.

2. **Aleksandra Sozańska-Kut, Janina Słobdzian, Anna Słobdzian**: „Śpiewać może każdy” – praktyczne zastosowanie interdyscyplinarnego podejścia do pacjenta z zaburzeniami aparatu mowy w pracy terapeuty mowy i terapeuty manualnego.

3. **Juliusz Huber, Aleksandra Kulczyk, Joanna Lipiec**: Diagnostyka i terapia następstw zaburzeń w stawie skroniowo-żuchwowym.

4. **Anna Przybylska, Elżbieta Chichłowska-Bieniek, Piotr Witkowski**: Manualna analiza funkcjonalna stawu skroniowo-żuchwowego wg Bumanna.

5. **Błażej Szczerbaniewicz, Jacek Sołtys**: Główne obszary współpracy pomiędzy fizjoterapeutą a lekarzem stomatologiem w układzie ruchowym narządu żucia: pacjent z bólem, pacjent z zaburzeniami kinematyki żuchwy,

pacjent z odgłosami akustycznymi w stawie skroniowo-żuchwowym.

6. **Władysław Batkiewicz:** Mikroki-nezyterapia w leczeniu dysfunkcji syste-mu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego.

7. **Wojciech Garwołyński:** Medycyna czaszkowo-krzyżowa w zaburzeniach czynności systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego.

8. **Janina Słobodzian, Małgorzata Jancelewicz-Mincel, Anna Słobodzian:** Współpraca stomatologa i terapeuty manualnego w badaniu systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego.

9. **Justyna Sieracka, Magdalena Tomczak, Kona Walczak, Grzegorz Boczkowski:** Dysfunkcje systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego: patogeneza, objawy, badanie manualne, interakcje z narządem ruchu, terapia.

W kontynuacji idei prezentowania roli zaburzeń czynności narządu ruchu ustalono temat IV Konferencji PTTMMH,

która zostanie zorganizowana w 2012 r. wspólnie z Zakładem Higieny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu: „Zaburzenia czynności narządów wewnętrznych – objawy, badanie, leczenie – interakcje z narządem ruchu”. Mamy nadzieję na udział w tym spotkaniu internistów, kardiologów, pulmonologów, nefrologów, urologów, seksuologów, hematologów, ortopedów, neurologów, neurochirurgów i innych specjalistów pokrewnych dziedzin. Szczególne zainteresowanie powinien wzbudzić problem leczenia objawowego chorób, których źródeł nie wykryto medycznymi badaniami obiektywnymi, a których przyczyny traktuje się jako nieznane i leczy objawowo. Mogą one być skutkiem zaburzeń czynności narządu ruchu. Serdecznie zapraszamy.

JERZY T. MARCINKOWSKI,
ANDRZEJ RAKOWSKI